

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Uw uitnodiging voor het bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker

Met dit bevolkingsonderzoek kijken we of u risico heeft op baarmoederhalskanker. Door er vroeg bij te zijn kan deze ziekte voorkomen worden. Als u meedoet, heeft u minder risico op baarmoederhalskanker.

Elk jaar krijgen ongeveer 900 mensen baarmoederhalskanker en overlijden 200 mensen aan deze ziekte.

Baarmoederhalskanker komt het meest voor bij vrouwen tussen de 30 en 60 jaar. Daarom nodigen we u uit voor dit bevolkingsonderzoek.

Meedoen is gratis. U kiest zelf of u meedoet.

Meedoen kan op twee manieren: met een zelftest thuis of met een uitstrijkje bij de huisarts. Op pagina 4 tot en met 7 leest u hier meer over.

Uitleg over het bevolkingsonderzoek in makkelijke taal?

Steffie legt het uit op bevolkingsonderzoek.steffie.nl

Meer informatie en vertalingen vindt u ook op:

www.bevolkingsonderzoekbaarmoederhalskanker.nl

Of scan deze QR-code met de camera van uw mobiele telefoon. Zo komt u meteen op de website.

Wilt u graag iemand spreken voor meer informatie of voor hulp? Bel dan de Cliëntserving van Bevolkingsonderzoek Nederland. Het telefoonnummer staat in uw uitnodigingsbrief.

Hoe ontstaat baarmoederhalskanker?

Baarmoederhalskanker komt door HPV. HPV is een virus dat ongeveer 8 op de 10 mensen een keer krijgen, bijna iedereen dus. Je krijgt het via seksueel contact.

Meestal ruimt je lichaam het virus zelf op. Als dat niet gebeurt, kunnen er afwijkende cellen ontstaan in de baarmoederhals.

Afwijkende cellen kunnen veranderen in een voorloper van baarmoederhalskanker. Dit is nog geen kanker. Maar soms kan het wel baarmoederhalskanker worden. Dit duurt meestal 10 tot 15 jaar.

Als een voorloper gevonden wordt in het bevolkingsonderzoek, is het goed te behandelen. Daardoor wordt voorkomen dat kanker ontstaat.

Ga met klachten naar uw huisarts

Heeft u een van de volgende klachten?

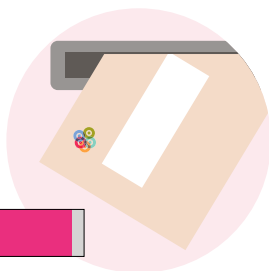
- Bloedingen vlak na seks;
- Bloedingen na de overgang;
- Bloedingen als u niet ongesteld bent;
- Afscheiding uit uw vagina die anders is dan normaal. Bijvoorbeeld als het vies ruikt. Of als het vocht bruin of rood is en u niet ongesteld bent.

Neem dan eerst contact op met uw huisarts. De huisarts kan samen met u bepalen welk onderzoek het beste bij u past.

Meedoen met de zelftest

1 De zelftest

U ontvangt thuis de zelftest.
Deze test kunt u makkelijk thuis gebruiken.

2 Gebruiksaanwijzing

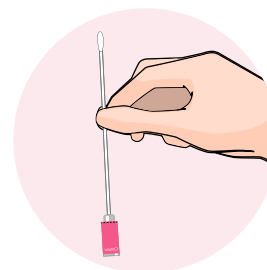
Bij de zelftest krijgt u een gebruiksaanwijzing.
Die legt goed uit hoe u de zelftest gebruikt.
U kunt ook een video kijken. Scan hiervoor de QR-code
met de camera van uw mobiele telefoon. Of ga naar:
www.bevolkingsonderzoekbaarmoederhalskanker.nl/zelftest

3 De zelftest gebruiken

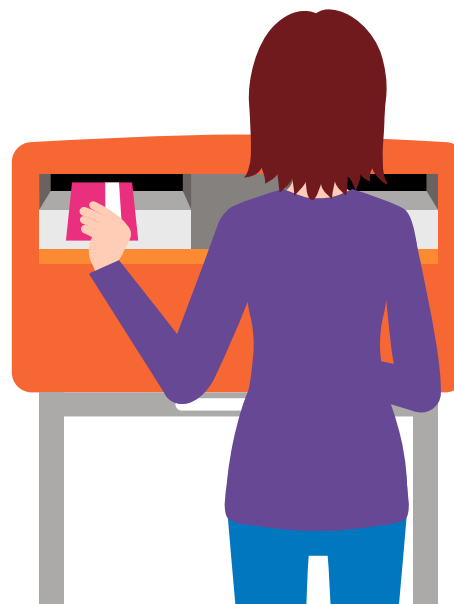
U kunt de zelftest thuis gebruiken op
een moment dat het u uitkomt. U neemt
zelf materiaal af uit uw vagina.

De afname duurt 20 seconden.

4 De post

Na gebruik doet u de zelftest in de
retourenvelop. U stuurt de envelop
naar het laboratorium.

5 De uitslag

U krijgt binnen 4 weken een brief met
de uitslag.

Als HPV gevonden wordt in uw
zelftest, moet u een uitstrijkje bij
de huisarts laten maken om de
cellen van uw baarmoederhals te
beoordelen.

Meedoen met een uitstrijkje

1 De afspraak

U maakt zelf een afspraak voor een uitstrijkje bij de huisarts. Laat het uitstrijkje maken op een dag dat u niet ongesteld bent. Trek kleding aan die u makkelijk kunt uitdoen.

Neem uw uitnodiging mee naar de afspraak. De stickers op de brief zijn nodig voor het onderzoek. De afspraak duurt ongeveer 10 minuten.

2 Gesprek

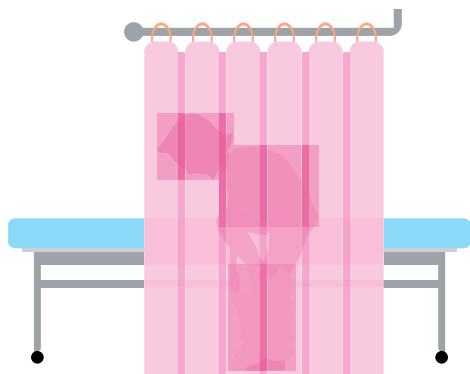
Meestal doet de doktersassistent het onderzoek. Zij stelt u eerst een paar vragen.

Vertel het als u tegen het onderzoek op ziet.

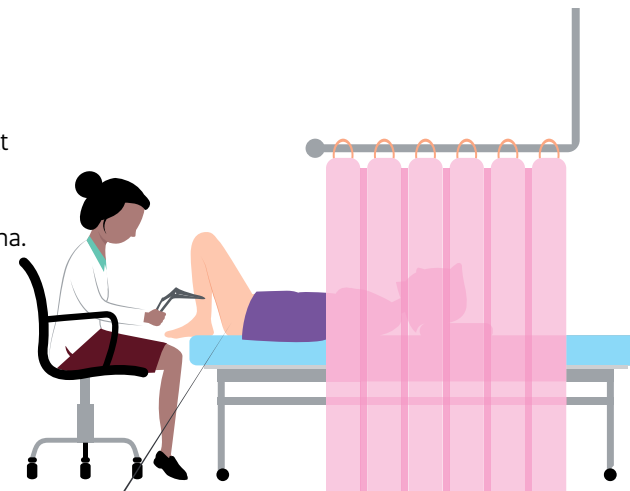
3 Uitkleden

U doet uw onderkleding uit. Uw bovenkleding mag u aanhouden.

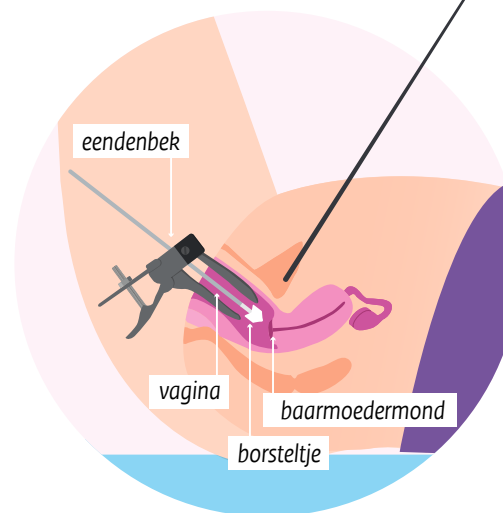

4 Het uitstrijkje

De doktersassistent onderzoekt u met een speciaal instrument: de eendenbek. De eendenbek doet zij voorzichtig in uw vagina.

De doktersassistent neemt met een borsteltje wat cellen van de baarmoederhals af.

5 Uitslag

U kunt zich weer aankleden, het onderzoek is klaar.

U krijgt binnen 4 weken een brief met de uitslag.

In het laboratorium wordt het uitstrijkje onderzocht op HPV. Als HPV aanwezig is, wordt meteen gekeken of er afwijkende cellen in het uitstrijkje zitten.

Wat kan de uitslag zijn?

U kunt 1 van deze 3 uitslagen krijgen:

1. Geen verder onderzoek nodig

U heeft geen HPV. Verder onderzoek is niet nodig. De volgende keer kunt u weer meedoen met het bevolkingsonderzoek.

89 op de 100 deelnemers krijgen deze uitslag

Let op: onderstaande uitslagen gelden alleen bij een uitstrijkje. Doet u een zelftest en wordt HPV gevonden? Maak dan direct een afspraak bij de huisarts voor een uitstrijkje. Pas na dat uitstrijkje kan bepaald worden welke uitslag voor u geldt:

2. Er is een controle-uitstrijkje nodig bij de huisarts

Een nieuw uitstrijkje over 12 maanden is belangrijk. Dan kunnen we uw cellen weer controleren. U krijgt hiervoor een uitnodiging van Bevolkingsonderzoek Nederland.

9 op de 100 deelnemers krijgen deze uitslag

3. Er is verder onderzoek nodig bij de gynaecoloog

De huisarts verwijst u naar de gynaecoloog. Die doet verder onderzoek en kijkt of behandeling nodig is.

2 op de 100 deelnemers krijgen deze uitslag

Praktische informatie

Het bevolkingsonderzoek is gratis

Het uitstrijkje voor het bevolkingsonderzoek bij de huisarts is gratis voor u. De zelftest is ook gratis. De overheid betaalt het onderzoek.

Een uitstrijkje of vervolgonderzoek bij de gynaecoloog horen niet bij het bevolkingsonderzoek. De kosten hiervan worden vergoed door uw zorgverzekering. Mogelijk betaalt u dan wel eigen risico. Heeft u hier vragen over? Neem dan contact op met uw zorgverzekeraar.

In de meeste praktijken maakt een vrouwelijke doktersassistent of huisarts het uitstrijkje. Kan dit niet bij uw huisartspraktijk en wilt u dit wel graag? Of geeft u de voorkeur aan een andere praktijk? Neem dan zelf contact op met een andere huisartspraktijk.

Wel of niet meedoen?

U beslist zelf of u meedoet. U beslist ook zelf op welke manier u meedoet.

Heeft u als tiener de HPV-vaccinatie gehad?

De HPV-vaccinatie beschermt heel goed tegen baarmoederhalskanker, maar niet 100%. Daarom is meedoen aan het bevolkingsonderzoek nog steeds belangrijk om de kans op baarmoederhalskanker nog kleiner te maken.

Kijk voor meer informatie op

www.bevolkingsonderzoekbaarmoederhalskanker.nl

of scan de QR code met de camera van uw mobiele telefoon.

Niet of later meedoen

We adviseren u om niet mee te doen als u zwanger of net bevallen bent.

Vanaf 6 weken na de zwangerschap kunt u weer meedoen.

Twijfelt u of meedoen voor u zinvol is, overleg dan met uw huisarts.

Voordelen en nadelen

Net als ieder medisch onderzoek heeft het bevolkingsonderzoek voordelen en nadelen. Voor de totale doelgroep zijn de voordelen groter dan de nadelen. Voor u persoonlijk kan dit anders zijn. U beslist zelf of u meedoet.

Voordelen:

Kleinere kans om baarmoederhalskanker te krijgen

Door het bevolkingsonderzoek worden vooral voorlopers van kanker opgespoord. Door dit te behandelen wordt baarmoederhalskanker voorkomen.

Minder zware behandeling

Bij vroeg ontdekken van baarmoederhalskanker of een voorloper is de behandeling meestal minder zwaar.

Kleinere kans op overlijden aan baarmoederhalskanker

Mensen die regelmatig meedoen aan het bevolkingsonderzoek hebben een kleinere kans om te overlijden aan baarmoederhalskanker dan mensen die niet meedoen.

Nadelen:

U kunt zich ongerust maken

Het onderzoek zelf en het wachten op de uitslag kan spannend zijn.

Kans op behandeling die niet nodig was

Een voorloper wordt voor de zekerheid bijna altijd behandeld. Terwijl het soms ook vanzelf over kan gaan. Een behandeling was dan achteraf gezien niet nodig geweest.

Geen 100% zekerheid

De uitslag van het bevolkingsonderzoek is niet 100% zeker. Daardoor is er altijd een kans dat HPV of afwijkende cellen niet worden ontdekt.

Hulp bij uw keuze

We hopen dat u na het lezen van deze folder uw keuze kunt maken.

Wilt u meedoen?

Als u wilt meedoen, kunt u de zelftest aanvragen bij Bevolkingsonderzoek Nederland of een afspraak maken bij uw huisarts.

Wilt u niet meedoen?

U kunt zich afmelden op: www.bevolkingsonderzoeknederland.nl

U kunt kiezen of u zich voor deze keer of voor altijd wilt afmelden. U kunt ook bellen of mailen. De gegevens staan in de brief die u bij deze folder kreeg.

Heeft u meer informatie nodig of vindt u het lastig om een keuze te maken?
Dan zijn er verschillende bronnen en mensen die u hierbij kunnen helpen.

Meer lezen en zien over het bevolkingsonderzoek:

www.bevolkingsonderzoekbaarmoederhalskanker.nl
bevolkingsonderzoek.steffie.nl voor eenvoudige uitleg
www.bmhk.nl voor ervaringen van anderen
www.thuisarts.nl

Hulp van anderen:

- Vraag uw huisarts om advies
- Praat erover met vrienden en familie

Kiezen tussen zelftest en uitstrijkje:

Er is een online keuzehulp en een keuzekaart beschikbaar. Daarmee vindt u antwoorden op uw vragen en het helpt om uw gedachten op een rijtje te zetten. U vindt de keuzehulp en de keuzekaart via: www.bevolkingsonderzoekbaarmoederhalskanker.nl onder 'Meedoen'.

Uw gegevens

Voor het bevolkingsonderzoek verwerkt Bevolkingsonderzoek Nederland uw gegevens. Zij houden zich daarbij aan de privacywetgeving.

De resultaten uit uw onderzoek kunnen helpen het bevolkingsonderzoek te verbeteren. De resultaten van alle deelnemers bij elkaar geven veel informatie. Bevolkingsonderzoek Nederland wisselt daarom ook gegevens uit met onderzoeks- en zorginstellingen. Kijk voor meer informatie over privacy op: www.bevolkingsonderzoeknederland.nl/privacy

Wat gebeurt er met het lichaamsmateriaal?

Na het testen blijft er lichaamsmateriaal over. Het laboratorium bewaart het enkele maanden en gebruikt dit om de kwaliteit van het bevolkingsonderzoek te bewaken en te verbeteren. Daarna wordt het materiaal vernietigd of gebruikt voor wetenschappelijk onderzoek.

Bij wetenschappelijk onderzoek zorgen we ervoor dat de onderzoeker niet weet van wie de gegevens of het lichaamsmateriaal afkomstig zijn.

U kunt kiezen hoe uw gegevens gebruikt worden

Wilt u niet dat uw gegevens worden gebruikt voor kwaliteitsonderzoek of wetenschappelijk onderzoek?

Dit kunt u doorgeven via Bevolkingsonderzoek Nederland vóór u meedoet aan het bevolkingsonderzoek.

De contactgegevens staan in de brief bij deze folder.

Kijk voor meer informatie op: www.bevolkingsonderzoeknederland.nl/privacy

bevolkingsonderzoek

Een bevolkingsonderzoek is een gratis medisch onderzoek om een ziekte vroeg op te sporen. De overheid biedt 3 bevolkingsonderzoeken naar kanker aan. Het gaat om de bevolkingsonderzoeken baarmoederhalskanker, borstkanker en darmkanker. Deze ziekten zijn vroeg op te sporen, nog voordat klachten ontstaan.

Aan de inhoud van deze folder is veel aandacht besteed. U kunt er geen rechten aan ontleen.

Multiple languages / andere talen

This information is available in English at

Bu bilgiyi Türkçe olarak şu internet sitesinde okuyabilirsiniz

يمكنكم قراءة هذه المعلومات باللغة العربية على الموقع

Te informacje są również dostępne w języku polskim na stronie

Ви можете прочитати цю інформацію українською на веб-сайті

www.bevolkingsonderzoekbaarmoederhalskanker.nl/vertalingen

Deze folder is tot stand gekomen in samenwerking met Bevolkingsonderzoek Nederland, huisartsen (NHG), doktersassistenten (NVDA), gynaecologen (NVOG), medische microbiologen (NVMC), pathologen (NVVP), KWF en patiëntenorganisatie Olijf.

**bevolkingsonderzoek
nederland**

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

juli 2026

De zorg voor morgen
begint vandaag